

Fürdőtavak

Natural Swimmingpools

Horváth Dóra^{1*} és Dr. Anda Angéla²

¹MATE Georgikon Campus; Horvath.Dora@uni-mate.hu

²MATE Georgikon Campus; anda.angela@uni-mate.hu

*Levelezőszerző: Horvath.Dora@uni-mate.hu

Összefoglalás: A modern tájkutatások a táj jelenlegi potenciáljait vizsgálják a jövőbeli tájhasznosítás megfelelősége szempontjából. Különösen fontos és hasznos lehet ez a kutatás olyan környezet-érzékeny területeken, ahol az emberi jelenlét /turizmus környezetre gyakorolt hatásai révén jelentős változásokat okoz. A vizsgálni kívánt régióhoz hasonló feltételekkel bíró Németországban például már több mint 100 klórmentes, biológiai úton tisztuló öko-strand működik. Ezen strandok esetében növények tisztítják a vizet a káros vegyi anyagok helyett. A kellő higiénias feltételek biztosítása és fenntartása érdekében a legtöbb uszoda, kereskedelmi szálláshely, strand stb. vize tele van vegyi anyagokkal, elsősorban klórral, melyek irritálják a szemet és a bőrt, ezen kívül mérgezik és szennyezik a környező talajt és a növényeket. A kutatás során azt vizsgáljuk, hogy a régiós szállodák, kereskedelmi szálláshelyek nyitottak lennének-e a jelenleg működő wellness részlegükön olyan biológiai úton tisztuló úszómedencék (natural swimming pool, Naturbad) kialakítására, melyek esetében a medence köré ültetett vagy vízben lebegő növények, illetve azok homok-és kavicságya szűri meg a vizet és nincsen szükség semmilyen egyéb kémiai anyag alkalmazására. Ezen esetekben ugyan mesterségesen kialakított fürdőhelyekről lenne szó, mégis olyan érzést keltene az oda látogató vendégekben, mintha egy természetes tóban úszkálnának. A természetes, biológiai vízsűrő alkalmazásával olyan vízminőséget lehet biztosítani, mely megfelel az EU-szabályoknak, így kisgyermekes családok is igénybe vehetik ezen szolgáltatásokat. A víz keringését vízforgató rendszer segítségével, illetve szivattyúzással lehetne megoldani. Az első természetes fürdőtavat az 1980-as években építették Ausztriában, s Európa szerte ma már kb. 20.000 fürdőtavas nyilvános strand működik. Mindenki számára ismert a turizmus társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális jelentősége. Magyarország aktív nemzetközi turizmusa az elmúlt évek során dinamikusan fejlődött s ez egy újabb attrakciót jelentene a desztinációk vonzerőjét tükröző palettán.

Kulcsszavk: *fürdőtó, vegyszermentes, tiszta víz, környezetvédelem, egészségmegóvás*

Abstract: Modern landscape research examines the current potential of the landscape from the point of view of the adequacy of future landscape utilization. This research can be particularly important and useful in environmentally sensitive areas where human presence/tourism causes significant changes through its effects on the environment. In Germany, which has the same conditions as the region West-Transdanubia, are already more than 100 chlorine-free, biologically cleaned eco-beaches and in Austria also. For these pools are cleaning the water plants, instead of harmful chemicals. In order to ensure and maintain adequate hygienic conditions, most swimming pools, commercial accommodation, beaches water is full of chemicals, mainly chlorine, which irritate the eyes and skin, and also pollute the surrounding soil and plants.

Keywords: *natural swimming pools, clean water by plants, health- and environmental protection*

1. Bevezetés

A kutatás során azt vizsgáljuk, hogy a régióba érkező turisták esetében a utazási cél kiválasztásakor mik a főbb szempontok, s a szállodák, kereskedelmi szálláshelyek nyitottak lennének-e a jelenleg működő wellness részlegükön olyan biológiai úton tisztuló úszómedencék (natural swimming pool, Naturbad) kialakítására, melyek esetében a medence köré ültetett vagy vízben lebegő növények, illetve azok homok-és kavicságya szűri meg a vizet és nincsen szükség semmilyen egyéb kémiai anyag alkalmazására. Ezen esetekben ugyan mesterségesen kialakított fürdőhelyekről van szó, melyek olyan érzést keltenek az oda látogató vendégekben, mintha egy természetes tóban úszkálnának. A természetes, biológiai vízsűrítő alkalmazásával olyan vízminőséget lehet biztosítani, mely megfelel az EU-szabályoknak, így kisgyermekes családok is igénybe vehetik ezen szolgáltatásokat. A víz keringését vízforgató rendszer segítségével, illetve szivattyúzással lehetne megoldani. Az első természetes fürdőtavat az 1980-as években építették Ausztriában, s Európa szerte ma már kb. 20.000 fürdőtavas nyilvános strand működik.

2. Anyag és módszer

A kutatás során felkerestem a Nyugat-Dunántúl Régió 3 nagy fürdőjét (Hévíz-Lenti-Sárvár), valamint Ausztria 2 természetes fürdőtavát: Jagerberg és Puch településeken. A fürdőhelyeken a fürdővendégekkel magyar és német nyelvű kérdőívek kitöltése történt.

A 826 elemszámú reprezentatív minta. H.W. Opaschowki (2021): Gekauften Paradies c. tanulmánya alapján készült.

Az egyes kérdésekre adott válaszok megoszlásai közti összefüggéseket kereszttábla-elemzéssel (kontingenciatáblák segítségével) vizsgáltuk. Ezáltal két nem metrikus változó közti összefüggés vizsgálatát tudjuk elvégezni (Sajtos-Mitev, 2007)

- A két változó közti összefüggés statisztikai szignifikanciáját Khi-négyzet próbával vizsgáltuk.
- A H₀ hipotézis az volt, hogy nincs összefüggés.
- A Khi-négyzet próba számításakor az egyes cellák elvárt és megfigyelt értékei közti eltérések négyzetét osztottuk az elvárt értékkel, majd az egyes cellákra vonatkozóan kiszámított értékeket összegeztük, így megkaptuk az empirikus, azaz tapasztalati Khi-négyzet érték.

3. Eredmények

3.1. Fürdőtavak

A fürdővendégek részére több tényező is kiemelkedően fontos szerepet játszik a turisztikai attrakció konkrét kiválasztásakor. Ezek közül a legfontosabbak:

1.ábra. forrás: saját szerkesztés

A fenti diagram alapján egyértelműen látszik, hogy a régiót elsősorban gyógyulási, másodsorban preventív céllal keresik fel a turisták.

3.1.1. Miben más egy fürdőtó?

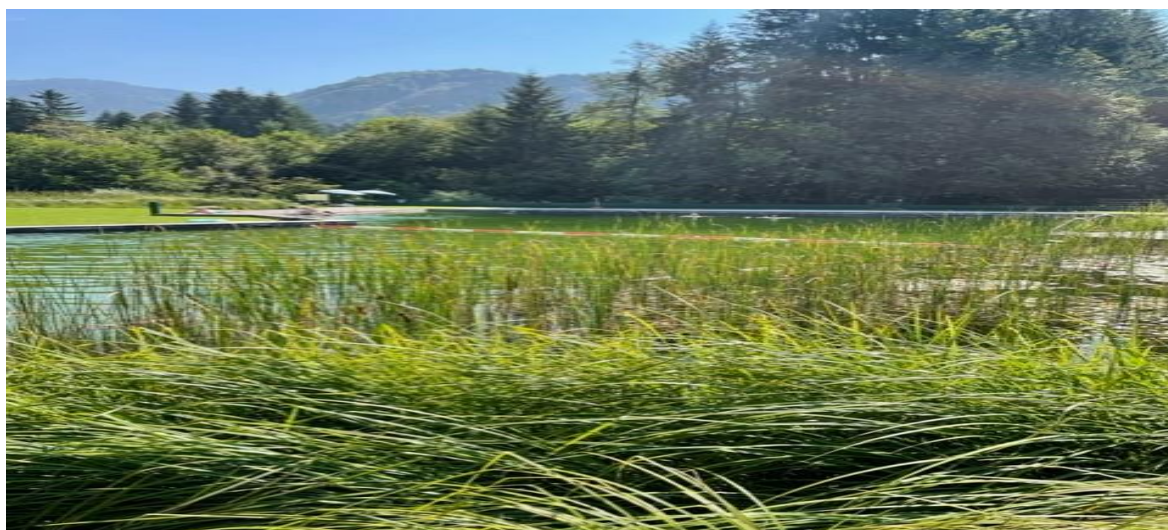
- Tökéletesen illeszthető a természetes környezetbe, mivel természetű építmény.
- Vegyszerek nélkül is tökéletes vízminőséget lehet produkálni, jó illatát nem zavarja a klórszag.
- Meglepően hosszú a fürdési szezonja, télen pedig akár korcsolyázni is lehet a jégpáncélján.
- Könnyű felmelegedésének köszönhetően alacsony üzemeltetési költséggel kell csupán számolni.
- Vízminőséget folyamatosan ellenőrzi: a Szövetségi Környezetvédelmi Ügynökség (UBA=Umweltbundesamt), s ezen belül is a Schwimm- und Badebeckenwasserkommission des Bundesministeriums für Gesundheit (BMG)

A *fürdőtavak* esetében egy természetes, biológiai egyensúly kerül kialakításra, s ezzel párhuzamosan megfelelő technikai szűrőkkel eltávolítják a mechanikai szennyeződések, így biztosítva a megfelelő vízminőséget.

A természetes fürdőtóból nem pusztították ki az élővilágot, hiszen a növények nagyon fontos szerepet játszanak a víz tisztaságának biztosítása érdekében.

A növényzóna: 5-6 db vízinnövényt jelent négyzetméterenként, melyeket az ültetés mélysége, valamint a vízborítás függvényében különböző zónákba lehet sorolni. Az első zóna növényeire gondolva kifejezetten vízkedvelő növények kerülnek kiválasztásra, mint pl: struccpáfrány (*Matteuca struthiopteris*) avagy nagy termetű zöld-, bordó lombú mocsári hibiszkuszokat (*Hibiscus moscheutos*). A második- és harmadik zóna növényei közül kerülnek ki a struktúra elemként szolgáló évelők, mint pl.: japán zsurló (*Equisetum japonica*), tarka lombú vízi harmatkása (*Glyceria maxima Variegata*) vagy a vízparti nőszirm (*Iris ensata Variegata*).

A kerti tavakkal ellentétben az ötödik zónába tartozó hínárnövényeket és oxigéntermelőket kevésbé telepítik, sokkal inkább jellemző a nád, illetve lebegő, de legyökerező növények telepítése.

2. ábra. Naturschwimmbad Jagerberg
forrás: saját fotó

A növényzet természetesen semmi esetre sem a fürdő-/ úszózónába kerül betelepítésre, hanem a regenerációs zóna fölötti területre nyúlnak be és a magas- és középmagas vízi- és vízparti zónára jellemző növények is csak e mögött helyezkednek el. Mint már említésre került, a vízi növények nem csupán díszítő elemként jelennek/jelenhetnek meg, hanem a víz tisztaságáért is felelnek hiszen életfolyamataik során a zónában keletkező szerves anyagokat használják fel, így szűrőként működnek (élő bevonat), ezért is szükségtelen a fürdőtó vegyi anyagokkal történő kezelése.

3.1.2. Fürdőtavak működése

3. ábra. forrás: www.furdotavak.hu

Mint a fenti képen is látható, az 1980-ban, osztrák kezdeményezés egy egészen új irányt mutat. A mesterségesen létrehozott fürdőtavak legnagyobb előnye a megszokott, hagyományos medencékkel szemben egyáltalán nem használnak a tisztításukhoz, valamint a fenntartásukhoz vegyi anyagokat.

4. Összegzés

Hazánk szinte a világon egyedülálló hidrogeológiai helyzete miatt nemzetközi értelemben véve termál-és gyógyvíznagyhatalom, hiszen Magyarország területének négyötöde alatt termálvíz található. Ez a termálvíz pedig nem kevesebb, mint 30 Celsius fokos, s ennek is nagyrésze gyógyvíz, melynek gyógyhatásai orvosi vizsgálatokkal bizonyítottak. Minderre azért is fontos komoly hangsúlyt fektetni, mert a gyógyturizmus a fennálló körülmények között a jövőre nézve tartósan fejlődő és folyamatosan bővülő piac lesz. Hazánk egészségturizmusa természetesen a gyógyvizeken alapul, azonban viszonylag kevesen foglalkoznak ennek természeti és épített környezetünkre gyakorolt hatásával. A turizmus tehát nem más, mint egy komplex társadalmi-gazdasági jelenség. Elősegítheti a fizikai környezet és a kulturális értékek védelmét és fejlesztését, támogatja a fenntarthatóságot.

A turisztikai szektor által hasznosítható erőforrások egyik sarkalatos pontja a helyettesíthetőség, az egyes elemek másokkal való pótlása, hiszen ebben az esetben csak növeli az adott térség vonzerejét, értékét a helyettesíthetőség hiánya. Ettől válik egyedivé, vonzóvá és értékké az adott termék. Egy adott táj, város, természeti környezet válhat ezek alapján egyedivé azáltal, hogy más, mint a többi. Hazánkban a fürdőtó épp egy ilyen attrakció lenne. Ezt azért is fontos kihangsúlyozni, mert a turisták jelentős része kimondottan az újszerű, egyedi elemek megismerésére, feltérképezésére vágyik, mely vágyának kielégítése céljából hajlandó akár nagyobb távolságokat is megtenni.

Irodalom

- Dr. Borszéki B. Gy. 1998. Ásványvizek, gyógyvizek pp. 42–43. pp. 53–57. MÉTE Kiadó.
- Dávid L., Jancsik A., Rátz T. 2007. Turisztikai erőforrások pp. 5–76. Perfekt Zrt, Budapest.
- Hahn H., Kagelmann H. J. Tourismuspsychologie und Tourismussoziologie Quintessenz Verlags-GmbH, S. pp. 155–160.
- Hopkins W. G., Hüner N. P. A. 2009. Introduction to Plant Physiology. 242. p.
- Horst W. Opaschowski. 2021. Das Gekaufte Paradies: Tourismus im 21. Jahrhundert
- Keveiné Bárány I. 2015. Ökozónák a Földön. JATEPress, Szeged. https://acta.bibl.u-szeged.hu/45348/1/ft_008.pdf
- Lengyel M. 2005. A turizmus általános elmélete. Heller Farkas Gazdasági és Turisztikai Szolgáltatások Főiskolája, Budapest, pp. 42–64.
- Magda R., Marsalek S. 2010. Vidékgazdaságtan II. Szaktudás Kiadó Ház
- Pechlaner H. 2005. Risiko und Gefahr im Tourismus: Erfolgreicher Umgang mit Krisen und Strukturbrüchen, Erich Schmidt Verlag, pp. 293–300.
- Puckó L., Rátz T. 1998. A turizmus hatásai; Aula, Budapest. pp. 17–70.
- Sajtos L., Mitev A. 2007. SPSS Kutatási és Adatelemzési kézikönyv, Research International pp. 137–145.
- Vester H-G. 1999. Tourismustheorie: Tourismussoziologie, München: Quintessenz, 1993. pp. 37–61.
- Weiermair P., Pechlaner K. P. 2008. Unternehmertum im Tourismus, Führen mit Erneuerungen, Erich Schmidt Verlag ISBN 978 3 503 10662 2, pp. 75–94.
- Wöhler K. 1993. Informationsverhalten
<https://www.aquapond.hu/biomedencek-es-furdotavak/>
<https://termalonline.hu/gyogykezelesek/iszapkezeles-mikor-alkalmazhato>

<https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/stattukor/haztfogy/haztfogyhavi1306m.pdf>

<https://mtu.gov.hu/cikkek/a-turizmus-eredmenyei-magyarorszagon>

https://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_oga018.html

<https://mtu.gov.hu/cikkek/egeszsegturizmus>

*A műre a Creative Commons 4.0 standard licenc alábbi típusa vonatkozik:
CC-BY-NC-ND-4.0.*

*This work is licensed under a
Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License.*

